

Шкільна бібліотека

Василь Симоненко

Ти знаєш,
що ти-людина?

Харьків
«Фоліо»
2017

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Зі збірки
«ТИША І ГРІМ»

* * *

Я закоханий палко, без міри
У небачену вроду твою.
Все, що в серці натхненне і щире,
Я тобі віддаю.

Ти дала мені радісну вдачу,
Кров гарячу пустила до жил.
Я без тебе нічого не значу,
Ніби птиця без крил.

Кожну хвилю у кожному днину
Гріє душу твоє ім'я,
Ненаглядна, горда, єдина,
Україно моя.

✱ ✱ ✱

Можливо, знову заgrimлять гармати,
І танк зімне пшеницю на лану,
І буде плакати і журитись мати,
Коли сини ітимуть на війну.

І хтось востаннє поцілує милу,
І хтось сльозу непрохану змахне,
А може, дехто втратить віру й силу,
Своє життя рятуючи одне.

Але не я... Я квиснути не стану,
Хоч як не буде боляче мені, —
За нашу землю, дорогу й кохану,
Я рад прийняти на себе всі вогні.

За тих дітей, що бігають до школи,
За матерів, змарнілих у труді,
За рідні наші верби довгополі,
За наші дні прекрасні й молоді.

І тут ні сліз, ні відчаю не треба,
І тут не треба страху і ниття —
Живе лиш той, хто не живе для себе,
Хто для других виборює життя.

БАБА ОНИСЯ

У баби Онисі було три сини.
У баби Онисі синів нема.
На кожній її волосині
морозом тріщить зима.
Я горя на світі застав багато.
Страшнішого ж горя нема,
ніж те, коли старість мати
в домівці стрічає сама.
Немає такої біди і муки,
ніж сумно з-під сивих брів
дивитись щодня, як внуки
ростуть без своїх батьків.
За те, що ми в космос знялися,
що нині здорові й живі,
я пам'ятник бабі Онисі
воздвиг би на площі в Москві.
Щоб знали майбутні предтечі
в щасливій і гордій добі:
їх горе на утлі плечі
Онися взяла собі.
Щоб подвиг її над землею
у бронзі дзвенів віки,
щоб всі, ідучи повз неї,
знімали в пошані шапки.

ЗМІСТ

Василь Симоненко — поет-шістдесятник. *Т. Ю. Бледних* 3

Зі збірки

«ТИША І ГРІМ»

«Я закоханий палко, без міри...»	16
«Можливо, знову заgrimлять гармати...»	17
Баба Онися	18
Спасибі	19
Мій родовід	20
Перший	21
Квіти	22
«Ми думаєм про вас. В погожі літні ночі...»	23
Ровесникам	24
«Юність в інших завше загадкова...»	25
«Земля кричить. Шинкують кров'ю війни...»	26
«Вже день здається сивим і безсилим...»	27
Грудочка землі	28
Степ	29
Суперники	30
Вона прийшла	32
«Ти не можеш мене покарати...»	33
«Коли б тобі бажав я сліз і муки...»	34
«Спади мені дощем на груди...»	35
Море радості	36
Закохана	37
«Берези, в снігу занімілі...»	38
«Ніби краплі жовті, в темну воду...»	39
«Не дивися так печально...»	40
«Я дивлюся в твої перелякані очі...»	41
«Є в коханні і будні, і свята...»	42
Дупло	43
«Ой майнули білі коні...»	44
«В грудях набубнявіла тривога...»	45

Зі збірки
«ЗЕМНЕ ТЯЖІННЯ»

«Світ який — мереживо казкове!...»	46
Лебеді материнства	47
«Скільки б не судилося страждати...»	49
«Ти знаєш, що ти — людина?...»	50
«Я чую у ночі осінні...»	51
Україні	52
Пророцтво 17-го року	53
Монархи	54
«Де зараз ви, кати мого народу?...»	55
Покара	56
«Гей, нові Колумби й Магеллани...»	57
Крик XX віку	58
«О земле з переораним чолом...»	60
Одинока матір	61
Перехожий	63
Помилка	64
«Навіщо бундючитися пихато...»	65
«Минуле не вернеть...»	66
Герострат	67
«Як не крути...»	68
З вікна	69
«Розвели нас дороги похмурі...»	70
«Найогидніші очі порожні...»	71
Чую	72
Веселий похорон	73
«Там, у степу, схрестилися дороги...»	74
«Земле рідна! Мозок мій світліє...»	75
«Люди — прекрасні...»	76
«Торжествують...»	77
Пересторога славолюбцеві	78
«Люди часто живуть після смерті...»	79
«Впало сонце в вечірню куряву...»	80
«Україно, п'ю твої зиниці...»	81
«Через душі, мов через вокзали...»	83
«Чорні від страждання мої ночі...»	84
«Всі образи й кривди до одної...»	85
«Виє вітер, довго виє, навіть слухать обрида...»	86
«Я чекав тебе з хмари рожево-ніжної...»	87

«Говорю я з тобою мовчки...»	88
«Ну скажи — хіба це фантастично...»	89
Чадра	90
Ікс плюс ігрек	91
«Дотліває холод мій у ватрі...»	92
«Я тобі галантно не вклонюся...»	93
Не вір мені	94

Зі збірки

«ТИ ЗНАЄШ, ЩО ТИ — ЛЮДИНА»

Мій Київ	95
«Буду тебе ждати там, де вишня біла...»	96
«Повертався пізно з косовиці...»	97
Про поезію	98
«Снігу, снігу сиплеться довкола...»	99
Лист	100
«Між думками зчинилися галас і бійка...»	101
«Скільки хникають вже коханці...»	102
Собі самому	103
«Не докорю ніколи і нікому...»	104
«Я в світ прийшов не лише пити й їсти...»	105
Нареченій	106
«Немає смерті. І не ждїть — не буде...»	107
Компаньйонка	108
«Ти стояла під стендом, зіпершись на руку...»	110
Крізь столїття	111
«Десь на горизонті хмара-хустка...»	112
Моя вина	113
У вагоні	114
Матері	115
Мандрівник	116
Безсмертні предки	117
Синій конверт	118
Посвята	119
Маленькі сонця	120
«Ти йшла з села дорогою гнилою...»	121
«Проходять дні. Життя стїкає...»	122
Салюти миру	123
«Ти байдужа, як мертве місто...»	124
«Ти до мене прийшла не із казки чи сну...»	125

Старість	126
Розкішні трупи	127
47-й рік	128
Можна	129
«Не бажаю я нічого, хочу тільки одного...»	130
«Осінній вечір морозом дихав...»	131
«Щось нове у серці забриніло...»	132
«Ти спішила од мене...»	133
«Зимовий вечір...»	134
«Флегматично зима тротуаром поскрипує...»	135
Межа	136
Українська мелодія	137
«Мені здавалась пошлою й бридкою...»	138
Малюсі	139
«Лаються, і плачуть, і сміються...»	140
Кривлякам	141
«Ви плачете? У вас, напевне, горе...»	142
«У душі мой...»	143
«Набігла довга тінь на пристані...»	144
«Іду, не хрестячись, в дорогу...»	145
Комета і сірник	146
«Я не бував за дальніми морями...»	147
Тиша	148
«Я тут один, мов у чужому краї...»	149
«Я юності не знав. Нудотно і похмуро...»	150
«У маленьких очах відбивається світ...»	151
Ошукана могила	152
Головешка	153
Дід умер	154
Косар	156
«Хто у тому винен, я не знаю...»	157
Вклонися їй	158
«Може, ти зі мною надто строга...»	160
Тінь	161
«Ми усі по характеру різні...»	162
«Я і в думці обняти тебе не посмію...»	163
«Як хороше радіти без причини...»	164
Жорна	165
З дитинства	167
Муза і редиска	169

«І знову сам воюю проти себе...»	170
Дискусія в шафі	171
«Я не люблю зими — вона така убога...»	172
«Моралісти нас довго вчили...»	173
«Я хочу бути несамовитим...»	174
Пучок суниць	175
Лист читачів поету	177
Варвари	178
Уманським дівчатам	179
«Стільки в тебе очей...»	180
«В букварях ти наряджена і заспідничена...»	182
«Прости мені, земле, дурість мою...»	183
Дерев'яний ідол	184
Лист до всесвітнього обивателя	185
Абажури	187
Нудний карнавал	188
Сірий солдат	189
Ювілейний елеї	190
Піч	192
«Ви, що складали псалми і оди...»	194
Одурена	195
«Древній, обікрадений народі!...»	196
До суєсловів	197
Містикові, що неймовірно прудко втікав од поїзда	198
Пішла	199
«Може, так і треба неодмінно...»	200
«На білих конях пронеслися роки...»	201
Осінній дисонанс	202
«Цвіла ромашка в полі на межі...»	203
«Верби й тополі, діброви й гаї...»	204
Вишивальниці	205
«Ні перед ким не станеш спину гнути...»	206
Повернення	207
«Встає над нами сонце, як вставало...»	210
Галасливому менторові	211
Самотність	212
«Благословенна щедрість! Все від неї...»	213
До папуг	214
Злодій	215
Крапля в морі	216
Чекання	217

Український лев	218
«Не лицемірити, не чванитись пихато...»	219
«І чудно, і дивно якось...»	220
Моя мова	221
Невже?	222
«Заспані сни оточили мене...»	224
Курдському братові	225
«Сниться мені невідома Італія...»	226
«Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок...»	227
«Я тікаю від себе, від муки і втоми...»	228
Прирученим патріотам	229
Некролог кукурудзяному качанові, що згнив на заготпункті	230
Жебрак	231
«Сам собі підспівувать не стану...»	232
«Нашої заслуги в тім не бачу...»	233
«Я не помру від розпачу і муки...»	234
Ворон	235
«Маленьке — не смішне...»	236
«Заграє смерть іржавою трубою...»	237
«Прощай, мій зошите!..»	238

СОНЕТИ

Леся Українка	239
Ще один протест	240
Шум полів	241
Ніч в озері	242
Любов	243
Чари ночі	244
Вербa	245
Гнівні сонети	246
Я	248
Лев у клітці	249
Поет і природа	250
Поет	251
Русь	252

ПОЕМИ, ЛЕГЕНДИ, БАЛАДИ, ПІСНІ

Тиша і грім	254
Симфонія прощання	259

Прокляття	266
Червоні конвалії. <i>Поема</i>	272
Кирпатий барометр	282
Хуліганська Іліада, або Посоромлення Гомера	288
Русалка. <i>Легенда</i>	292
Язик. <i>Балада</i>	296
Балада про зайшлого чоловіка	298
Кривда. <i>Новела</i>	300
Дума про щастя	302
Пісенька	305
Переспів з народної	306
Пісня	307
Засівна	308

КАЗКИ

Цар Плаксій та Лоскотон	309
Подорож у країну Навпаки	317
Казка про Дурила	325

БАЙКИ

Вовк-миротворець	334
Лев ім'я змінив... ..	335
Хміль на дубі	336
Ріка й заплава	337
Мудра паляниця	338
Суд	339

ВЕСЕЛИЙ ДРІБ'ЯЗОК

Дари Богдана	340
Яке зухвальство!.. ..	340
Два осли	340
Мудра Сова	341
Годинник	341
Дивний Хан	341

ЗАЯЧИЙ ДРІБ

Їм справді однаково	342
Балакучий ліхтар	342

Що правда, то правда	342
Крилатий та безкрила	342
За діло б'ють	342
Така служба	343
А в кого ж... ..	343
Хвалилися миші	343
Квочка і сито	343
Ховрах	343
Однобоке виховання	343
Є чого дивуватися	344
На конкурс кмітливих	344
Свіженька новина	344
Аби почастували	344
Є за що... ..	344
Мрія дармоїда	344
Чорна зрада	344
Пророчий сон	345
Згадав про правду	345
Жертва закону	345
Дуби не гнуться до землі	346
Чиряк	346
Молот	346
Чи додумається?	347
Помстилися	347

З НЕОПУБЛІКОВАНОГО

Зустріч	348
«Кажуть люди: непогана буде пара — я і ти...»	349
«Я так люблю твої суворі чари...»	350
«Я не знаю, хто ти, що ти, чи люблю тебе, чи ні...»	351
«Осінь. Довгі дощі, тумани...»	352
«Я йшов один. Алеї гомінливі...»	353
«Ридає ранок на холоднім бруку...»	355
«Захлинулись тісні бульвари...»	356
«Темними і брудними кварталами...»	357
«Візерунки хитрі і казкові...»	358
Сонце	359
«Так пройде все. Душа закам'яніє...»	360
«Кожну весну, кожне літо...»	361
Телиця (<i>пародія на вірш з несподіваним закінченням</i>)	362

Танок	363
«Здається, світ не був таким ніколи...»	364

Зі збірки
«У ТВОЄМУ ІМЕНІ ЖИВУ»

Дума про діда	365
Весілля Опанаса Крокви	369
Вино з троянд	371
Кукурікали півні на рушниках	375
Посмішки нікого не ображають	378
Примітки. <i>Т. Ю. Бледних</i>	381
Список використаної літератури	400